

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2025 s výhľadom do roku 2030

Spôsob pripomienkového konania	
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných	35 /15
Počet vyhodnotených pripomienok	35
Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	19 /7
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných	3 /1
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných	13/7
Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)	13.10.2021, Hlavné mesto Bratislava, rozpor odstránený.
Počet odstránených pripomienok	7, (6 zásadných, 1 obyčajná).
Počet neodstránených pripomienok	0
Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov	

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
2.	Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava	8 (1o,7z)	0 (0o,0z)		
3.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		

4.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
5.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
6.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
7.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	3 (3o,0z)	0 (0o,0z)		
8.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
9.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
10.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
11.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	7 (1o,6z)	0 (0o,0z)		
12.	OZ Odyseus	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
13.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	5 (5o,0z)	0 (0o,0z)		
14.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
15.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
16.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
17.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Úrad vlády Slovenskej republiky, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy)	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
18.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

19.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
20.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
21.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
22.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
23.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
24.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
25.	Národná banka Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
26.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
27.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
28.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
29.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
30.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
31.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
32.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
33.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
34.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

35.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
36.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
37.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
38.	Združenie miest a obcí Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
39.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
40.	Republiková únia zamestnávateľov	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
41.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
42.	Konferencia biskupov Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
43.	Asociácia priemyselných zväzov a dopravy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
	Spolu	35 (20o,15z)	0 (0o,0z)		

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná A – akceptovaná
Z – zásadná N – neakceptovaná
ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
GPSR	<p>K vlastnému materiálu - O: V časti materiálu, ktorý tvorí východiská pre jeho tvorbu (1.2.2.1.2.), považujeme za žiadúce vymedziť charakteristiku a úlohy participujúceho subjektu, a to generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorý bol ako subjekt doplnený nad rámec uznesenia vlády SR č. 380/2013 a ktorý je aj členom Rady vlády SR pre protidrogovú politiku. Na strane 21 (Priorita 1. 4) navrhujeme za slová „školenie vyšetrovateľov“ doplniť slová „a prokurátorov“. Taktiež v rámci priorit návrhu navrhujeme vytvorenie flexibilného systému monitorovania situácie v oblasti drogových závislostí. V tomto kontexte sa ako vhodné javí vytvorenie tzv. Drogového informačného systému (DIS), ktorého cieľom by bolo aj plánovanie a koordinácia aktivít jednotlivých inštitúcií a organizácii, ktoré na Slovensku vyvíjajú činnosť v oblasti drogovej závislosti. Uvedená aktivita by bola v súlade s odporúčaním Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť- EMCDDA so sídlom v Lisabone. DIS by okrem rýchlej výmeny informácií o nových psychoaktívnych látkach na európskej a národnej úrovni plnil aj úlohu včasného varovania pred novými drogami, čo vyplýva aj z Rozhodnutia Rady 2005/387/JHA. V časti návrhu označenej ako Cieľ 8 navrhujeme doplniť ako ďalšiu prioritu zlepšenie zabezpečenia ochranných opatrení protitoxikomaničných liečení pre osoby po výkone trestu. Je potrebné prisvedčiť tomu, že predmetný</p>	O	ČA	<p>• K vlastnému materiálu - O: V časti materiálu, ktorý tvorí východiská pre jeho tvorbu (1.2.2.1.2.), považujeme za žiadúce vymedziť charakteristiku a úlohy participujúceho subjektu, a to generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorý bol ako subjekt doplnený nad rámec uznesenia vlády SR č. 380/2013 a ktorý je aj členom Rady vlády SR pre protidrogovú politiku. Neakceptovaná: Odôvodnenie: Vzhľadom na skutočnosť, že generálny prokurátor SR bol doplnený ako subjekt nad rámec uznesenia vlády SR č.380/2013 a neboli mu adresne zadane žiadne úlohy, za odpočet ktorých by bol zodpovedný nie je v texte uvedená jeho charakteristika a úlohy. • Na strane 21 (Priorita 1. 4) navrhujeme za slová „školenie vyšetrovateľov“ doplniť slová „a prokurátorov“. Akceptované, text doplnený. • Taktiež v rámci priorit návrhu navrhujeme vytvorenie flexibilného systému</p>

<p>materiál sa tvorí v období, keď spoločnosť čelí výzvam a zmenám spojeným so zrejým posunom v chápaní marihuany ako takej a sú všeobecne známe snahy o jej uvoľnenie na liečebné a iné použitie v niektorých krajinách Európskej únie a ďalších krajinách sveta. V tomto smere v návrhu Stratégie nie je uvedený cieľ záujmu Rady vlády SR pre protidrogovú politiku v oblasti legislatívy. Taktiež poukazujeme na absenciu rozpracovania možností využitia činnosti probačných a mediačných úradníkov pôsobiacich v Slovenskej republike, ktorých postavenie má nezastupiteľné miesto v práci s osobami, ktorým boli uložené obmedzenia a povinnosti súvisiace s požívaním návykových látok a pod. [§ 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona], a to predovšetkým z pohľadu výkonu probácie a jej zlepšenia zo strany poverených úradníkov súdu o to viac, keď sa vo všeobecnosti kladie dôraz na ukladanie trestov nespojených s odňatím slobody. Záverom si dovoľujeme uviesť, že predložený materiál je koncipovaný všeobecne bez prioritného určenia úloh v rámci všetkých participujúcich subjektov a bez časového vymedzenia plnenia jednotlivých úloh. Medzi participujúcimi subjektami chýba aj zastúpenie tretieho sektoru v danej problematike. Plnenie cieľov a priorít Stratégie by malo byť zapracované aj do činnosti Rád pre prevenciu kriminality pri okresných úradoch. Hlavným cieľom, okrem už stanovených cieľov a priorít, by malo byť ich konkrétnejšie rozpracovanie, ktoré by malo vyvolať celospoločenskú diskusiu v rámci „celkovej problematiky drogovej trestnej činnosti“ a následne diskusiu medzi odborníkmi týkajúcu sa trestného postihu neoprávneného prechovávanía omamných a psychotropných látok</p>	<p>monitorovania situácie v oblasti drogových závislostí. V tomto kontexte sa ako vhodné javí vytvorenie tzv. Drogového informačného systému (DIS), ktorého cieľom by bolo aj plánovanie a koordinácia aktivít jednotlivých inštitúcií a organizácií, ktoré na Slovensku vyvíjajú činnosť v oblasti drogovej závislosti. Uvedená aktivita by bola v súlade s odporúčaním Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť- EMCDDA so sídlom v Lisabone. DIS by okrem rýchlej výmeny informácií o nových psychoaktívnych látkach na európskej a národnej úrovni plnil aj úlohu včasného varovania pred novými drogami, čo vyplýva aj z Rozhodnutia Rady 2005/387/JHA. Neakceptovaná: Odôvodnenie: Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 622, bod A1, z 3. júla 2001 schválila Návrh na zriadenie Ústredného uzla drogového informačného systému (ďalej len "ÚU DIS") a v bode C2 uznesenia jeho zriadením poverila vedúceho úradu vlády Slovenskej republiky, a to v</p>
---	--

	<p>pre vlastnú potrebu a postihu užívateľov drog, ktorá by vyústila do legislatívnej zmeny skutkových podstat trestných činov nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 Trestného zákona a nasl., a to aj v kontexte naplňania Programového vyhlásenia vlády SR, resp. plnenia Plánu legislatívnych úloh vlády SR.</p>		<p>termíne od 1. septembra 2001. ÚU DIS bol zriadený na Úrade vlády SR ako súčasť 5. odboru sekcie obrany a bezpečnosti Generálneho sekretariátu Výboru ministrov pre drogové závislosti a kontrolu drog. ÚU DIS bol pretransformovaný na samostatný odbor - Národné monitorovacie centrum pre drogy (ďalej len "NMCD") tak, aby zmluva s Európskym monitorovacím centrom pre drogy a drogovú závislosť (ďalej len "EMCDDA") mohla byť platná v časti o vyhlásení Slovenskej republiky, kde deklaruje, že má inštitúciu, prostredníctvom ktorej môže realizovať svoje členstvo, ako aj úlohy v EMCDDA a v sieti Reitox. NMCD vykonávalo svoje činnosti na Úrade vlády od roku 2003. Od roku 2013, po delimitácii agendy koordinácie národnej protidrogovej politiky z Úradu vlády SR, pôsobí NMCD na Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky, Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog (ďalej len "OKPSMD"). NMCD plní funkciu národného koordinátora</p>
--	---	--	---

			<p>drogového informačného systému, funkciu národného zastúpenia EMCDDA a funkciu národného kontaktného bodu medzinárodnej informačnej siete o drogách a drogových závislostiach Reitox. Úlohy týkajúce sa nových psychoaktívnych látok plní Pracovná skupina pre Systém včasného varovania pred novými psychoaktívnymi látkami (Early Warning System/EWS) na Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky, OKPSMD, NMCD. Pracovná skupina bola zriadená 5. januára 2006 v súlade s článkom 9 Štatútu Rady vlády Slovenskej republiky pre protidrogovú politiku a súčasne ako nástroj plnenia ustanovení nasledujúcich predpisov európskej legislatívy: - Rozhodnutie Rady 2005/387/SVV z 10. mája 2005 o výmene informácií, hodnotení rizika a kontrole nových psychoaktívnych látok (s účinnosťou od 23. novembra 2018 bolo Rozhodnutie Rady 2005/387/SVV zrušené), - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1920/2006 z 12. decembra 2006 o Európskom monitorovacom centre pre drogy a</p>
--	--	--	--

			<p>drogovú závislosť, - Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2013 z 15. novembra 2017, ktorou sa mení rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV s cieľom zahrnúť nové psychoaktívne látky do vymedzenia pojmu drogy a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2005/387/SVV, - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2101 z 15. novembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1920/2006, pokiaľ ide o výmenu informácií, systém včasného varovania a postup posudzovania rizika v oblasti nových psychoaktívnych látok. • V časti návrhu označenej ako Cieľ 8 navrhujeme doplniť ako ďalšiu prioritu zlepšenie zabezpečenia ochranných opatrení protitoxikomanických liečení pre osoby po výkone trestu.</p> <p>Neakceptovaná: Odôvodnenie: Kapacity pre poskytovanie protitoxikomanických liečení pre osoby po výkone trestu sú naplnené a využívané. V súčasnosti sa nepredpokladá ich navýšenie. • Je potrebné prisvedčiť tomu, že</p>
--	--	--	---

			<p>predmetný materiál sa tvorí v období, keď spoločnosť čelí výzvam a zmenám spojeným so zrejším posunom v chápaní marihuany ako takej a sú všeobecne známe snahy o jej uvoľnenie na liečebné a iné použitie v niektorých krajinách Európskej únie a ďalších krajinách sveta. V tomto smere v návrhu Stratégie nie je uvedený cieľ záujmu Rady vlády SR pre protidrogovú politiku v oblasti legislatívy. Neakceptovaná:</p> <p>Odôvodnenie: V dobe tvorby materiálu nevyvstala potreba na uvedenú aktivitu.-• Taktiež poukazujeme na absenciu rozpracovania možností využitia činnosti probačných a mediačných úradníkov pôsobiacich v Slovenskej republike, ktorých postavenie má nezastupiteľné miesto v práci s osobami, ktorým boli uložené obmedzenia a povinnosti súvisiace s požívaním návykových látok a pod. [§ 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, § 51 ods. 4 písm. i) Trestného zákona], a to predovšetkým z pohľadu výkonu probácie a jej zlepšenia zo strany poverených úradníkov súdu o to viac,</p>
--	--	--	--

			<p>keď sa vo všeobecnosti kladie dôraz na ukladanie trestov nespojených s odňatím slobody. Neakceptovaná:</p> <p>Odôvodnenie: Zo štatistík na úseku probačnej a mediačnej činnosti vyplýva, že na jedného PaMÚ na úseku probácie pripadá v priemere 150 spisov. Na úseku mediácie sú to zhruba ďalšie 1 až 2 spisy prípadov za 1 mesiac. Tieto čísla predstavujú obraz zaťaženia PaMÚ v rámci SR. Za účelom zvýšenia efektivity služobnej činnosti PaMÚ Ministerstvo spravodlivosti SR v r. 2019 zakúpilo pre ich činnosť celkom 18 osobných motorových vozidiel. Tie sa najčastejšie využívajú pri realizácii inštitútu predbežného šetrenia pre prípady využitia technických prostriedkov, elektronického monitorovania osôb, najmä v súvislosti s náhradou väzby, ktoré je treba vybavovať naozaj neodkladne. Počty týchto vozidiel vychádzali z požiadaviek predsedov krajských súdov, pričom do úvahy sa brala aj tá skutočnosť, že nie každý PaMÚ je držiteľom vodičského preukazu a nie</p>
--	--	--	--

			<p>každý bol ochotný vziať na seba aj zodpovednosť v súvislosti s ich bezpečným používaním v rámci cestnej premávky. Pre úplnosť tiež treba povedať, že PaMÚ na rozdiel od iných zložiek, ako sú polícia, ZVJS, súdy, operačné stredisko, nevykonávajú službu v mimopracovnom čase, v noci, ani počas víkendov a sviatkov. Nepretržite však majú plánovanú služobnú pohotovosť, v rámci ktorej, v súčinnosti s operačným strediskom - ESMO, príp. aj s políciou riešia a preverujú rôzne incidenty, ktoré sú zaznamenávané pri elektronickom monitorovaní kontrolovaných osôb. V prípade využívania technických prostriedkov je výkon kontroly jednoduchší, pretože v týchto prípadoch sa všetky obmedzenia a povinnosti kontrolujú prakticky nepretržite z úrovne operačného strediska – ESMO. Pri kontrole ďalších obmedzení a povinností, ktoré nariadi súd alebo prokurátor bez využitia technických prostriedkov, sa PaMÚ musia často spoliehať na pomoc a spoluprácu ďalších subjektov, najmä</p>
--	--	--	---

			<p>Policajného zboru, ale aj iné štátne orgány a organizácie, obce, mestá a ďalšie fyzické a právnické osoby, bez ktorých by výkon kontroly nevedeli sami efektívne zabezpečiť. Pričom oprávnenie PaMÚ domáhať sa tejto spolupráce pri výkone probačného dohľadu a teda aj výkonu kontroly, vyplýva z viacerých právnych predpisov. • Záverom si dovoľujeme uviesť, že predložený materiál je koncipovaný všeobecne bez prioritného určenia úloh v rámci všetkých participujúcich subjektov a bez časového vymedzenia plnenia jednotlivých úloh. Neakceptovaná: Odôvodnenie: Ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné (vid' materiál, bod 6. Harmonogram realizácie). • Medzi participujúcimi subjektami chýba aj zastúpenie tretieho sektoru v danej problematike. Neakceptovaná: Odôvodnenie: Vzhľadom na skutočnosť, že tretí sektor nie je priamo zodpovedný za</p>
--	--	--	---

			<p>plnenie úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády SR č.380/2013 nie je v textu uvedená jeho charakteristika a úlohy. Tretí sektor je zapojený do tvorby stratégie v rámci účasti v rozšírenej Pracovnej skupine pre tvorbu, implementáciu a vyhodnocovanie Národnej protidrogovej stratégie SR (ďalej len "pracovná skupina"). Členom pracovnej skupiny je aj Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorý zastupuje občiansku spoločnosť. Rezorty zodpovedné za plnenia úloh v protidrogovej oblasti spolupracujú s tretím sektorom, a to nielen odborne ale aj formou finančnej podpory ich činnosti. • Plnenie cieľov a priorít Stratégie by malo byť zapracované aj do činnosti Rád pre prevenciu kriminality pri okresných úradoch. Neakceptovaná: Odôvodnenie: Predseda Rady vlády SR pre prevenciu kriminality je súčasne členom Rady vlády Slovenskej republiky pre protidrogovú politiku. • Hlavným cieľom, okrem už stanovených cieľov a priorít, by malo byť ich konkrétnejšie</p>
--	--	--	---

			<p>rozpracovanie, ktoré by malo vyvolať celospoločenskú diskusiu v rámci „celkovej problematiky drogovej trestnej činnosti“ a následne diskusiu medzi odborníkmi týkajúcu sa trestného postihu neoprávneného prechovávanía omamných a psychotropných látok pre vlastnú potrebu a postihu užívateľov drog, ktorá by vyústila do legislatívnej zmeny skutkových podstat trestných činov nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 Trestného zákona a nasl., a to aj v kontexte naplňania Programového vyhlásenia vlády SR, resp. plnenia Plánu legislatívnych úloh vlády SR.</p> <p>Neakceptovaná: Odôvodnenie: Ministerstvo spravodlivosti SR v súčasnosti zhromažďuje všetky relevantné podnety a podklady zaoberajúce sa problematikou protidrogovej legislatívy na základe ktorých, bude zriadenou pracovnou</p>
--	--	--	---

				skupinou pripravený legislatívny návrh týkajúci sa predmetnej problematiky.
hlavné mesto	<p>Všeobecná pripomienka: Navrhovaný materiál v strategickej časti kopíruje Európsku drogovú stratégiu bez zohľadnenia špecifických podmienok Slovenskej republiky, pričom nedostatočne reflektuje potreby obyvateľiek a obyvateľov v národnom, regionálnom a lokálnom kontexte. Preto navrhujeme zdôrazniť a zahrnúť ako doplnenie k príslušným strategickým cieľom a prioritám v podobe návrhu opatrení aj detailnejší opis a kontext zohľadňujúci miestny stav. Odôvodnenie: Materiál v strategickej časti nezahŕňa definíciu cieľov zameraných na riešenie špecifických výziev pre systém protidrogovej politiky na Slovensku, konkrétne ide o nasledovné: - nedostatočné prepojenie systému sociálnych a zdravotníckych služieb, - nedostatočnú koordináciu aktérov na úrovni regiónov a samosprávy za účelom implementácie opatrení stratégie – absencia systému uplatňovania opatrení stratégie na regionálnej a lokálnej úrovni, - stigmatizáciu problematiky drogových závislostí a dotknutých jednotlivcov, rodín a komún, so špecifickým dôrazom na sociálne vylúčené lokality a marginalizované komunity, - nedostatočnú dostupnosť a prístupnosť zdravotníckej starostlivosti pre ľudí so závislosťami a ľudí užívajúcich drogy v sociálnej a hmotnej núdzi s dlhmi na zdravotnom poistení, - nedostatočnú kvantitu a kvalitu opatrení zameraných na prevenciu, znižovanie škôd, liečbu a resocializáciu, - absenciu zakotvenia opatrení zameraných na znižovanie rizík a škôd v slovenskej legislatíve a systéme ich</p>	Z	N	<p>Rozpor odstránený, ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné.</p>

	financovania, - nedostatočný monitoring a evalváciu opatrení v súlade so štandardmi aplikácie prístupu založeného na dôkazoch a transparentnosti, - pretrvávajúcu absenciu dostatočnej a zmysluplnej participácie občianskej spoločnosti na tvorbe politík v súvislosti s uplatňovaním protidrogovej stratégie.			
hlavné mesto	K zneniu bodu 2.6VI. Koordinácia, riadenie a vykonávanie „Hlavná priorita: Koordinácia v oblasti protidrogovej politiky SR, zabezpečiť synergie, komunikáciu a účinnú výmenu informácií a názorov na podporu cieľov politiky; nabádať na aktívnu politickú diskusiu a analýzu vývoja a výziev v oblasti zneužívania drog na národnej úrovni, na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni. Cieľ 11. Zabezpečenie optimálneho vykonávania stratégie, koordinácie všetkých zainteresovaných strán.“ Navrhujeme úpravu znenia hlavnej priority v súlade s odôvodnením a doplnenie novej Priority 11.3 v znení: „Vytvoriť návrh systému vykonávania stratégie na regionálnej a lokálnej úrovni, predovšetkým systému koordinácie zainteresovaných strán, implementácie a financovania opatrení na úrovni miest a obcí, pričom zodpovedný subjekt zabezpečí v procese tvorby ich dostatočné zapojenie ako aj zapojenie aktérov občianskej spoločnosti.“ Ako zodpovedný subjekt navrhujeme MZ SR, vzhľadom na gesčné pôsobenie v danej problematike. Odôvodnenie: Považujeme za potrebné doplniť do znenia hlavnej priority lokálnu a regionálnu úroveň, nakoľko tieto nie sú aktívne do výkonu stratégie v súčasnosti zapojené. Pritom verejné politiky sú tvorené, implementované a hodnotené aj na úrovni samospráv s priamym dopadom na	Z	N	Rozpor odstránený, ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné.

	obyvateľky a obyvateľov. Súčasne na úrovni miest a obcí sú najzreteľnejšie negatívne dôsledky užívania drog na úrovni jednotlivcov, rodín a komunít, napríklad v podobe exponovaných lokalít, sociálneho napätia a konfliktov, dlhodobého narúšania verejného poriadku, vzniku a pretrvávajúcej prítomnosti sociálne vylúčených komunít, bezdomovectva, chudoby a ohrozenia verejného zdravia.			
hlavné mesto	K zneniu priority 5.2 Zabezpečenie, vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti environmentálnych a univerzálnych preventívnych intervencií a stratégií s cieľom zvýšiť odolnosť a zdravú životosprávu. Zodpovedné subjekty: MZ SR, MK SR, MPRV SR, MK SR.“ Navrhujeme vyňať slovné spojenie „v prípade potreby“ a doplniť medzi zodpovedné subjekty MŠVVŠ SR, nakoľko pôvodné znenie vyvoláva otázku potrebnosti implementácie, napriek informáciám opísaným v materiáli v časti „aktuálna situácia“. Rezort MŠVVŠ SR je nevyhnutný na zabezpečenie pozitívneho dopadu uvedených intervencií v skupine detí a mladých ľudí. Odôvodnenie: Dostupnosť účinných a na dôkazoch založených environmentálnych a univerzálnych preventívnych intervencií je potrebná a vzhľadom na pomenované trendy týkajúce sa užívania drog na Slovensku je potrebné i jej zvyšovanie. Súčasne vedecky podložené úspešné intervencie zapájajú školy, z tohto dôvodu navrhujeme doplnenie príslušného rezortu medzi zodpovedné subjekty.	Z	ČA	MŠVVŠ SR doplnené.

hlavné mesto	<p>K zneniu priority 6.6 „Zabezpečenie a v prípade potreby zlepšenie prístupu k látkam na lekárske a vedecké účely, ich dostupnosti a vhodného používania. Zodpovedné subjekty: MZ SR“ Navrhujeme vyňať slovné spojenie „v prípade potreby“.</p> <p>Odôvodnenie: Návrh reflektuje aktuálny stav vedeckého poznania a Drogovú stratégiu EÚ na roky 2021-2025, z ktorej samotný materiál čerpá a ktorý v príslušnej časti uvádza, že: “Nedostatočný prístup a dostupnosť kontrolovaných látok na lekárske a vedecké účely je príčinou zbytočného ľudského utrpenia a nie je v súlade s medzinárodnými dohovormi a dodržiavaním ľudských práv.“ Súčasne sa samotný materiál hlási k podpore výskumu, inovácií a prognóz.</p>	O	N	Pripomienka obyčajná, neakceptovaná. Predkladaný materiál Stratégia, nemá dopad a nezaväzuje k následnej legislatívne úprave riešiacej výdaj kontrolovaných látok.
hlavné mesto	<p>K zneniu priority 7.1 „Zníženie prevalencie a incidencie infekčných chorôb a iných negatívnych zdravotných a sociálnych dôsledkov užívania drog. Zodpovedné subjekty: MZ SR“ Navrhujeme doplniť medzi zodpovedné subjekty MPSVR SR.</p> <p>Odôvodnenie: Uvedená priorita zahŕňa aj sociálne dôsledky užívania drog a intervencie spadajúce pod strategický Cieľ 7 sú príslušné rovnako aj pod rezort MPSVR SR, v rámci sociálnych služieb a opatrení na výkon sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.</p>	Z	N	Rozpor odstránený, ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné.
hlavné mesto	Všeobecná pripomienka: Materiál nešpecifikuje, resp. nedostatočne špecifikuje, ciele a priority zamerané na sociálne opatrenia drogovej politiky súvisiace s fenoménom užívania drog	Z	N	Rozpor odstránený z materiálu, bude však interpretovaný ministrom zdravotníctva na rokovaní vlády SR, ktorý bude apelovať na MPSVaR SR

	<p>a závislostí. Predovšetkým chýbajú ciele týkajúce sa znižovania chudoby a zmierňovania sociálneho vylúčenia, zabezpečenia dodržiavania ľudských práv a zvýšenia dostupnosti sociálnych služieb a opatrení pre ľudí, ktorí užívajú drogy, ľudí so závislosťou, rodiny s deťmi so závislým členom/členmi a dotknuté komunity. Uvedené navrhujeme doplniť ako samostatnú prioritu so zodpovedným subjektom MPSVR SR, nakoľko samotný materiál sa zaväzuje k integrovanému, koordinovanému a vyváženému prístupu, ktorý má znižovať aj škodlivé sociálne dôsledky užívania drog a byť zacielený rovnako dôrazne na dopyt a ponuku drog, vrátane oblasti sociálnych vecí. Odôvodnenie: Je preukázané, že fenomén užívania drog a drogových závislostí súvisí so socioekonomickou situáciou jednotlivcov, skupín a komunit. V praxi je zdravotná a trestnoprávna rovina neoddeliteľná od sociálnych príčin, dôsledkov i dopadov užívania drog na dospelé fyzické osoby, ale aj deti, mladých ľudí a rodiny. Samotné prihlásenie sa materiálu ku koordinovaným a integrovaným riešeniam predpokladá takú mieru komplexnosti cieľov a priorít, ktoré by mali dostatočne rozvíjať aj opatrenia v sociálnej oblasti a prístup k nim pre dotknuté skupiny obyvateľstva. Ďalším dôvodom je rozčlenenie jednotlivých opatrení drogovej politiky na zdravotnícke, ale aj sociálne, z ktorých vybrané v praxi spadajú pod Zákon o sociálnych službách a niektoré pod Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.</p>			aby podporilo zvyšovanie dostupnosti sociálnych opatrení v protidrogovej oblasti.
hlavné mesto	Všeobecná pripomienka: Materiál uvádza, že v súčasnosti	Z	N	Rozpor odstránený, nakoľko pri následnej tvorbe rezortných akčných

	<p>dodatočné finančné zdroje na plnenie stratégie nie sú potrebné, nakoľko uvedené úlohy sú plnené v rámci pôsobnosti jednotlivých rezortov a z ich pridelených finančných zdrojov. Z materiálu ani príloh nie je zřejmé, akým spôsobom bude prebiehať zabezpečenie financovania bez dodatočných zdrojov a koľko prostriedkov je konkrétne vyčlenených v rámci jednotlivých rezortov na implementáciu stratégie. Navrhujeme, aby materiál obsahoval špecifikáciu celkovej sumy finančných zdrojov na jeho implementáciu alebo špecifikáciu sumy finančných zdrojov jednotlivých rezortov na jeho plnenie. Navrhujeme doplniť materiál o finančný dopad a jeho prepojenie na návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2022-2025 a v časti návrhu uznesenia vlády SR doplniť úlohu pre ministra financií SR vydeliť finančné prostriedky. Odôvodnenie: Splnenie jednotlivých priorít a strategických cieľov, ktorých účel je posilnenie, zlepšenie alebo zvýšenie dostupnosti a prístupnosti jednotlivých opatrení protidrogovej stratégie nie je možné bez primeraných finančných prostriedkov alokovaných na ich implementáciu.</p>			plánov si budú rezorty plánovať úlohy a priority v protidrogovej oblasti, spolu s finančným krytím.
hlavné mesto	<p>Všeobecná pripomienka: Návrh nového znenia a zodpovedných subjektov: „Zabezpečiť vykonávanie preventívnych aktivít v oblasti drogovej problematiky v spolupráci s orgánmi verejnej správy a inými inštitúciami a odborníkmi v súlade so stavom vedeckého poznania. Zvyšovať dostupnosť cielených preventívnych intervencií u mladých ľudí a iných zraniteľných skupín predovšetkým prostredníctvom aplikácie integrovaného,</p>	Z	N	Rozpor odstránený, ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné.

	<p>multidisciplinárneho a na dôkazoch založeného prístupu.</p> <p>Zodpovedné subjekty: MZ SR, MV SR, MPSVR SR, MŠVVŠ SR.“</p> <p>Odôvodnenie: Navrhujeme preformulovať znenie v súlade s hlavnými zásadami, ku ktorým sa materiál hlási, najmä dodržiavanie prístupu založeného na dôkazoch. Zvyšovanie informovanosti o dôsledkoch užívania psychoaktívnych látok a poskytovanie informácií o odhaľovaní drogovej trestnej činnosti prostredníctvom sociálnych sietí a informačných, a komunikačných prostriedkov nepatrí medzi na dôkazoch založené intervencie, o ich efektívnosti a pozitívnom preventívnom vplyve neexistujú dôkazy, naopak v niektorých prípadoch je preukázaný kontraproduktívny efekt zvyšujúci riziká v súvislosti s drogami. Preto uvedená priorita nie je v súlade s príslušným strategickým cieľom predchádzať užívaniu drog.</p>			
MHSR	<p>K Doložke vybraných vplyvov Odporúčame predkladateľovi, aby v Doložke vybraných vplyvov vyplnil nasledujúce body : - V bode 5. doplnil alternatívne riešenia, minimálne nulový variant. - V bode 8. doplnil čas a kritériá preskúmania účelnosti navrhovaných zmien. - V bode 9. nevyznačoval rozpočtovú zabezpečenosť pri vplyvoch na rozpočet verejnej správy.</p> <p>Odôvodnenie: Určený predkladateľ priložil k materiálu len čiastočne vyplnenú Doložku vybraných vplyvov, a preto je potrebné doplniť body 5. a 9. v súlade s aktualizovanou Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov, ktorá je zverejnená na stránke MH SR link :</p>	O	A	Text upravený.

	https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty .			
MIRRI SR	<p>K časti vlastného materiálu /1.3.1. - Slovenský politický kontext/: Znenie pôvodného textu v druhom odstavci žiadame nahradiť nasledovným znením: „V súčasnosti ku kľúčovým materiálom radíme "Víziu a stratégiu rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobú stratégiu udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030". Materiál v rámci časti venovanej Integrovanému rozvojovému programu I. – Ochrana a rozvoj zdrojov, veľmi jasne zdôrazňuje zameranie na zdravý životný štýl. Predovšetkým prostredníctvom znenia prioritného kroku I.3.4. – Vytvorenie systému systematickej prevencie, včasnej diagnostiky a intervencie, vrátane systému výchovy a osvetu v oblasti zdravého životného štýlu a duševného zdravia, vrátane boja so závislosťami a prioritného kroku I.3.8. - Podpora zdravého životného štýlu a zodpovednosti za vlastné zdravie a prevenciu chorôb, vrátane zvýšenia úrovne zaočkovania populácie, zdravého stravovania a prevencie psychických porúch.“</p> <p>ODÔVODNENIE: Materiál: „Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030“ bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 41 z 20. januára 2021 v novom kontexte, a preto za účelom jednoznačnej špecifikácie danej oblasti (zdravý životný štýl) je potrebné precizovanie znenia pôvodného textu v predložnom materiáli.</p>	Z	A	Text upravený.

MKSR	K úlohe B.2. návrhu uznesenia vlády SR: navrhujeme a) slovo „2022“ nahradiť slovom „2023“ alebo slová „od roku 2022“ vypustiť alebo b) slová „do 31. októbra 2023“ nahradiť slovami „do 31. októbra 2022“. Odôvodnenie: Nesúlاد časových termínov.	O	A	Text upravený
MOSR	Vo vlastnom materiály, v časti 2. 2. II. Znižovanie dopytu po drogách v prioritách 5.1 a 5.2, v riadku zodpovedné subjekty doplniť Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky napĺňa dlhodobé ciele Národnej protidrogovej stratégie v oblasti znižovania dopytu po drogách predovšetkým prostredníctvom preventívnych aktivít zameraných na zvyšovanie informovanosti profesionálnych vojakov a zamestnancov v rezorte obrany o dôsledkoch užívania omamných a psychotropných látok.	O	A	Text upravený.
MOSR	Vo vlastnom materiály, v časti 2. 2. II. Znižovanie dopytu po drogách v prioritách 5.4 a 5.5, v riadku zodpovedné subjekty vypustiť Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Úlohy definované v prioritách 5.4 (Zabezpečenie, vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti opatrení včasnej intervencie podložených dôkazmi) a 5.5 (Rozširovanie najnovších vedeckých poznatkov o prevencii a poskytovaní odbornej prípravy príslušným subjektom) nepatria do pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky.	O	A	Text upravený.

MPRVSR	Vo vlastnom materiáli v Zozname skratiek odporúčame doplniť skratku "MPRV SR Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky". Odôvodnenie: Vo vlastnom materiáli sa uvedená skratka vyskytuje.	O	A	Text upravený.
MPRVSR	Vo vlastnom materiáli, v časti 2. 2. II. Znižovanie dopytu po drogách v priorite 5.2, v riadku Zodpovedné subjekty navrhujeme vypustiť druhý krát uvedenú skratku „MK SR“. Odôvodnenie: Uvedená skratka sa vyskytuje duplicitne.	O	A	Text upravený.
MPRVSR	Vo vlastnom materiáli, v časti 2. 2. II. Znižovanie dopytu po drogách v priorite 5.2, v riadku Zodpovedné subjekty požadujeme vypustiť „MPRV SR“. Odôvodnenie: Úlohy definované v priorite 5.2 nepatria do pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.	O	A	Text upravený.
MPSVRSR	K Vlastný materiál, str. č.: 14 Do časti Vlastného materiálu týkajúcej sa Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR odporúčame doplniť nasledujúci text. Aktivita/programy prevencie RPPS: počet programov/aktivít/pre počet účastníkov spolu-z toho mládež/dospelí: v roku 2015: 8/63/775-474, v roku 2016: 14/59/1143-772, v roku 2017: 3/16/625-596/29, v roku 2018: 3/13/980-980/0, v roku 2019: 9/27/1666-1098/568, v roku 2020: 10/12/433/- 427/6. Rozsah aktivít RPPS v oblasti prevencie a rozvoja osobnosti je ovplyvňovaný kapacitnými možnosťami	O	A	Text upravený

	<p>odborných zamestnancov RPPS na oblasť drogových a iných závislostí – počas hodnotiaceho obdobia sa celkový nastavený počet 8 špecializovaných odborných poradcov pre oblasť závislostí (1 pre každý kraj) znížil na 3. Z tohto dôvodu v rámci uvedenej agendy poskytujú poradensko-psychologické služby drogovu a inak závislým klientom prevažne odborní zamestnanci RPPS bez tejto špecializácie. Aktivity rezortu boli zamerané na podporu dostupnosti resocializačnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám závislým od alkoholu, drog alebo patologického hráčstva (ďalej len „drogovu a inak závislí“). S účinnosťou od 1.4. 2018 je do praxe postupne zavádzaná nová právna úprava podmienok výkonu resocializačných programov zameraná najmä na zlepšenie kvality výkonu týchto programov v zariadeniach. Do roku 2017 bola deťom a plnoletým fyzickým osobám drogovu a inak závislým poskytovaná odborná pomoc resocializácie výlučne v resocializačných strediskách pre drogovu a inak závislých, toho času v centrách pre deti a rodinu s resocializačným programom (ďalej len „CDR s RP“). Vzhľadom na potreby aplikačnej praxe Ústredie PSVaR (v zmysle aktualizovaných koncepčných zámerov) od 1.7.2017 postupne vytváralo podmienky pre vznik špecializovaných samostatných skupín pre deti drogovu a inak závislé po skončení liečby na základe odporúčania poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v tom čase detských domov v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti (špecializované samostatné skupiny v DeD Semeteš, Trenčín Lastovička – objekt Horné Orechové, Studienka, Bratislava a DeD Šarišské Michaľany - v objekte kpt. Nálepku 45/22, Šarišské Michaľany). S účinnosťou od 1.1.2018 bolo zriadené Ústredím</p>			
--	---	--	--	--

	<p>PSVaR CDR Semeteš s kapacitou pracoviska Semeteš 20 miest. Následne bolo počas roka 2018 otvorené pracovisko Horné Orechové, s kapacitou 16 miest. S ohľadom na potrebu resocializácie detí sa CDR Semeteš počas roka 2018 vyprofilovalo na prijímanie detí drogovu a inak závislých a pracovisko Horné Orechové sa špecializovalo na prijímanie detí s poruchou správania v dôsledku užívania alkoholu, drog, alebo patologického hráčstva. V tejto súvislosti je potrebné informatívne uviesť, že CDR Semeteš, ktoré vykonáva RP sa v súčasnosti člení na pracoviská: • Semeteš (kapacita 20 miest, dve skupiny) sa špecializuje na prijímanie maloletých detí závislých od alkoholu, drog alebo patologického hráčstva, • Horné Orechové (kapacita 16 miest, 2 špecializované samostatné skupiny,) sa špecializuje na prijímanie maloletých detí s poruchou správania v dôsledku užívania alkoholu, drog alebo patologického hráčstva, • Röntgenova (s kapacitou 8 miest, 1 špecializovaná samostatná skupina), ktoré doposiaľ nebolo otvorené, nakoľko ho nebolo možné personálne obsadiť, • Šarišské Michaľany ukončili rekonštrukčné práce koncom roka 2020. Počas nasledujúceho obdobia prebehne zabezpečovanie a zariadenie pracoviska a bude otvorené podľa potreby obsadenosti ostatných pracovísk. Situácia sa postupne ustálila a Ústredie PSVaR na účely zabezpečenia potrebného počtu miest na resocializáciu závislostí pobytovou formou na rok 2020 určilo celkovú potrebu: a) pre všetky kraje SR 80 miest na zabezpečenie výkonu neodkladného opatrenia/výchovného opatrenia nariadeného súdom v CDR s resocializačným programom pre maloletých klientov, ktoré majú udelenú akreditáciu MPSVR SR</p>			
--	--	--	--	--

	<p>alebo sú zriadené Ústredím PSVaR. b) 465 miest pre všetky kraje SR na zabezpečenie výkonu pobytového opatrenia na základe dohody s CDR s RP – pre maloletých a plnoletých klientov. Podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vykonávanie RP pre deti v CDR s RP podmienené: • u maloletých detí predchádzajúcim poskytnutím zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria v ústavnom zdravotníckom zariadení v rozsahu najmenej 4 týždňov a odporúčením lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria absolvovanie pobytu v CDR s RP. • u plnoletých fyzických osôb odporúčaním lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria. Ústredie PSVaR však disponovalo zo strany sociálnych kurátorov úradov PSVaR informáciami, že ústavné zdravotnícke zariadenia nemajú vytvorenú dostatočnú lôžkovú kapacitu pre liečbu detí, čím nebola splnená zákonná podmienka dĺžky hospitalizácie pred umiestnením na pobytové opatrenie do CDR s RP. Tento problém bol komunikovaný so zástupcami rezortu zdravotníctva, ktoré na rok 2020 vytvorilo potrebné kapacity vo Fakultnej nemocnici Prešov, ktoré však z dôvodu pandemickej situácie nakoniec neboli k dispozícii. CDR s RP zabezpečujú taktiež nadväznú špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, ktorá je: a) poskytovaná lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore detská psychiatria, ak sa vykonáva RP pre dieťa, b) lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria, ak sa vykonáva RP pre plnoletú fyzickú osobu. V hodnotiacom období 2014/2015/2016/2017/2018/2019/2020 bola teda v rámci priorit a</p>			
--	---	--	--	--

	<p>aktuálnej potreby, určená celková potreba miest v celkovom počte 50 pre deti/ 75 pre deti/ 75 pre deti/ 75 pre deti/ 73 pre deti / 70 pre deti a 470 pre plnoleté fyzické osoby/ 80 pre deti a 465 pre plnoleté fyzické osoby, pričom uzatvorených zmlúv s RS/CDR s RS bolo od roku 2015 v celkovom počte 123/152/119/84/16/16 a poskytnutá a vyplatená suma na tento účel bola od roku 2015 v celkovej výške 808.888,50,- EUR/ 1.087.255,- EUR/ 1.002.877,60,- EUR/ 606.332,92,- EUR/ 5.580.000,- EUR/ 5.870.000,- EUR. V záujme posilnenia výkonu kontrolnej činnosti bol v roku 2017 zriadený Referát výkonu kontroly opatrení SPODaSK, ktorý je v súčasnosti zaradený do pôsobnosti odboru kontroly Ústredia PSVaR, ktorý v roku 2017/2018/2019/2020 ukončil celkovo 5/3/1/2 kontrol v CDR s RP. Je potrebné uviesť, že CDR s RP neprerušili v roku 2020 vykonávanie resocializačných programov ani počas pandémie COVID – 19 (a nasl.) a pri dodržiavaní prísnych hygienických oparení zvládli príkladne tak poskytovanie resocializačných programov ako aj ochranu života a zdravia svojich klientov. Rovnaká situácia bola aj vo vykonávaní rôznych programov projektov pre drogovu a inak závislých a rizikové skupiny akreditovanými subjektmi, ktoré nevykonávajú svoju činnosť pobytovou formou. Aj tieto subjekty vykonávali opatrenia v potrebnom, aj keď v hygienickými opatreniami prispôsobenom rozsahu a obsahu. V neposlednom rade je potrebné uviesť aj neprerušovaný výkon opatrení sociálnej kurately pre deti aj dospelých orgánov SPOD a SK nielen počas vyhlásenej mimoriadnej situácie, ale aj počas celej doby vyhláseného núdzového stavu. Podpora spolupráce zainteresovaných</p>			
--	--	--	--	--

	<p>subjektov za účelom riešenia aktuálnych problémov cieľovej skupiny drogov a inak závislých detí a plnoletých fyzických osôb bola kontinuálne a plánovane zabezpečovaná počas celého hodnoteného obdobia osobitne prostredníctvom tematických pracovných stretnutí najmä pre zástupcov úradov PSVaR a resocializačných stredísk/CDR s RP a pre ďalšie zainteresované subjekty. V rámci dotačného systému MPSVR SR bola počas celého hodnotiaceho obdobia podporovaná realizácia programov aj s protidrogovým zameraním. Dotácie MPSVR SR za uvedeným účelom boli poskytnuté v roku 2015 v celkovej sume 64.500,-EUR, v roku 2016 v celkovej sume 83.200,- EUR, v roku 2017 v celkovej sume 46.100,-EUR, v roku 2018 v celkovej sume 47.645,- EUR, v roku 2019 v celkovej sume 34.300,-EUR, v roku 2020 v celkovej sume 11.600,-EUR. Odôvodnenie: O predmetné doplnenie žiadame z dôvodu potrebnosti uvedenia všetkých priorít Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, resp. rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, plnených v rámci Národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2013 – 2020.</p>			
MPSVRSR	<p>K: Doložka vybraných vplyvov V bode 8 Preskúmanie účelnosti odporúčame doplniť informácie z materiálu zo str. 27 „V roku 2025 bude vláde SR prostredníctvom Rady predložené strednodobé vyhodnotenie o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie. Po skončení platnosti Stratégie Rada v roku 2027 predloží na rokovanie vlády SR Komplexnú hodnotiacu správu o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie.“ Odôvodnenie: Dňa</p>	O	A	Text upravený

	1.6.2021 nadobudlo účinnosť nové znenie Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, podľa ktorého sa stalo povinné preskúmanie legislatívneho i nelegislatívneho materiálu z hľadiska jeho účelnosti a účinnosti pri naplňaní cieľov, a preto je potrebné vyplniť tieto povinné informácie v bode 8 v doložke vybraných vplyvov.			
MSSR	K Priorite 8.3: Zabezpečenie prevencie predávkovania a služieb odoslania k príslušnému špecialistovi s cieľom zabezpečiť nepretržitú starostlivosť pri prepustení: Dávame do pozornosti, že probačná služba pri výkone dohľadu realizuje kontroly užívania niektorých návykových látok vlastnými prostriedkami v sídle súdu pri osobných stretnutiach s klientom a taktiež vykonáva „odoslanie k príslušnému špecialistovi“. Rovnako ako pri iných činnostiach spojených so zdravotným stavom klienta, resp. potrebnou zdravotnou starostlivosťou a súvisiacimi službami (najmä psychologické poradenstvo a pod.), je však intenzita a efektivita prevencie predávkovania alebo užívania návykových látok závislá od dostupnosti služieb zo strany štátnych zariadení alebo súkromného/neziskového sektoru, pričom MS SR nemá možnosti ovplyvňovať podmienky pre ich činnosť a fungovanie.	O	N	Ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné (viď materiál, bod 6. Harmonogram realizácie), preto je možné pripomienku konzultovať v rámci uvedeného procesu s relevantným subjektom.
MŠVVaŠSR	MŠVVaŠ SR navrhuje do materiálu zapracovať nasledovnú pripomienku: Časť: 2.2. II. ZNIŽOVANIE DOPYTU PO DROGÁCH, Priorita 5.3. Strana: 24 Text: Priorita 5.3.: Zabezpečenie, vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti dôkazmi podložených cielených preventívnych	O	N	MPSVR SR bude zabezpečovať dostupnosť dôkazmi podložených cielených, aj preventívnych, intervencií pre mladých ľudí a iné zraniteľné skupiny prostredníctvom priority č. 5.4. s názvom: „Zabezpečenie,

	<p>intervencií pre mladých ľudí a iné zraniteľné skupiny.</p> <p>Zodpovedné subjekty: MŠVVŠ SR. Pripomienka: Navrhujeme presnejšie zadefinovanie „iných zraniteľných skupín“ a následné zváženie doplnenia relevantných zodpovedných subjektov (napr. MPSVR SR), nakoľko MŠVVaŠ SR nemá dosah na všetky zraniteľné skupiny.</p>			<p>vykonávanie a v prípade potreby zvyšovanie dostupnosti opatrení včasnej intervencie podložených dôkazmi“ – išlo by teda o duplicitu plnenia priorit zo strany MPSVR SR.</p>
MVSR	<p>Pripomienka č. 1, str. 6, ods. 2 Pôvodný text: „... Pôvodná preferencia opioidov u drogozo závislých je vystriedaná prvenstvom stimulantov- metamfetamínu, do popredia vystupuje zvyšujúce sa užívanie marihuany, ale aj "znovu objavenie" užívania kokaínu. SR patrí medzi stredoeurópske krajiny, v ktorej podľa výsledkov viacerých monitoringov a správ Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (ďalej len "EMCDDA") 2017 - 2020, dominuje u obyvateľstva ilegálna droga metamfetamín a marihuana“ Nový text: Pôvodná orientácia drogozo závislých osôb na opiáty a opiody sa po roku 2000 výrazne zmenila. K najčastejšie zneužívaným omamným a psychotropným látkam v hodnotenom období rokov 2013-2020 na území SR patrila marihuana a látky so stimulačným účinkom, najmä metamfetamín. Prejavil sa aj rastúci záujem konzumentov o užívanie kokaínu. Poznámka pod čiarou č.8: MV SR: 2014-21. Správy o stave a vývoji drogovej scény. MV SR: Bratislava, 2014-2021. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.</p> <p>Odôvodnenie: Orientácia drogozo závislých osôb na opiáty a opiody je charakteristická pre 90. roky 20. storočia a prelom 21. storočia. Po roku 2000 patrí k najčastejšie konzumovaným</p>	Z	A	Text upravený.

	<p>drogám marihuana. Nástup metamfetamínu a zvyšovanie záujmu o jeho konzumáciu bol na drogovej scéne SR zaznamenaný po roku 2005. Taktiež nie je možné v texte odkazovať na zdroj EMCDDA 2017-2020, keďže údaje pre spracovanie výročných správ EMCDDA poskytujú inštitúcie SR. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné uviesť pôvodný národný zdroj. Odkazy, napr. na EMCDDA, s následným odkazom pod čiarou na Správu Asociácie čistiarenských expertov sú máťúce a v rámci kontextu nelogické. Najrelevantnejšími údajmi týkajúcimi sa výskytu omamných a psychotropných látok, prekursorov a pre-prekursorov sú informácie o záchytoch týchto látok represívnymi zložkami, t. j. informácie poskytované MV SR, ktoré zahŕňajú ich výrobu, distribúciu, nezákonnú prepravu atď. v rámci celej SR. Uvedené informácie sú každoročne publikované a dostupné aj na internete vo forme Správy o stave a vývoji drogovej scény na území SR. Ich súčasťou sú aj štatistické údaje o počte záchytov a množstve zaistených omamných a psychotropných látok, zadržaných páchatel'och a pod. za príslušný rok. Informácie poskytované Asociáciou čistiarenských expertov SR monitorujú a analyzujú iba údaje získané z vybraných čističiek odpadových vôd vo vybraných lokalitách obývaných cca 1,5 mil. obyvateľ'ov. Počet obyvateľ'ov SR je cca 5,5 mil., čiže dáta získané z čistiarní odpadových vôd sa týkajú cca 27,3% obyvateľ'stva. Na úrovni EÚ sú údaje získané analýzou odpadových vôd vo všeobecnosti považované za doplnkovú metódu na terciárnej úrovni. V celom texte sú odkazy pod čiarou uvádzané nesprávne, v rozpore so všeobecne platnou STN ISO 690.</p>			
--	---	--	--	--

MVS SR	<p>Pripomienka č. 3, str. 8, ods. 2 Pôvodný text: „... Exaktná doplnková metóda zisťovania rozšírenosti psychoaktívnych látok – analýza odpadových vôd v Čistiarnach odpadových vôd (ďalej len "ČOV") - v sledovaných lokalitách, reprezentujúcich približne 1,5 milióna obyvateľov SR, preukazuje od roku 2013 doteraz prvenstvo stimulačnej drogy metamfetamínu a na rozdiel od selfreportovaných prieskumov zachytila aj relatívne vysoké množstvá metabolitu kokaínu . “ Nový text: Doplnková metóda analýzy odpadových vôd v čistiarnach odpadových vôd vo vybraných lokalitách potvrdzuje informácie získané operatívno – pátracou činnosťou Policajného zboru, množstiev zaistených omamných a psychotropných látok, prekurzorov a preprekurzorov, počtov záchytovej ako aj údaje týkajúce sa dopytu závislých osôb po liečbe, tzv. indikátor TDI. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. Odôvodnenie: Ako už bolo uvedené v pripomienke č. 1, informácie poskytované Asociáciou čistiarenských expertov SR monitorujú a analyzujú iba údaje získané z vybraných čističiek odpadových vôd vo vybraných lokalitách obývaných cca 1,5 mil. obyvateľov. Počet obyvateľov SR je cca 5,5 mil., čiže dáta získané z čistiární odpadových vôd sa týkajú cca 27,3% obyvateľstva. Na úrovni EÚ sú údaje získané analýzou odpadových vôd vo všeobecnosti považované za doplnkovú metódu na terciárnej úrovni. Z pôvodného textu nie je zrejmé, o aké „... selfreportované prieskumy ..“ ide pri porovnávaní v prípade kokaínu a metamfetamínu, t.j. kedy, za</p>	Z	A	Text upravený.
--------	--	---	---	----------------

	akých podmienok sa vykonávali, kto bol autorom a realizačnou zložkou atď.			
MVSR	<p>Pripomienka č. 4, str. 8, ods. 4 Pôvodný text: „... Užívatelia opiátov predstavovali 23,5 % (774 osôb, z nich 658 užívalo heroín). Počet liečených užívateľov heroínu zaznamenal v rokoch 2004 – 2014 klesajúci trend, ale v posledných rokoch opäť stúpol. Užívatelia drog zo skupiny kanabis tvorili 21,2 % (699 osôb, z nich 677 užívalo vňať konope, t. j. marihuanu)...“ Pripomienka: Konkretizovať obdobie, počas ktorého sa uvádza počet osôb užívajúcich heroín, t.j. ide o obdobie rokov 2013-2020 spolu alebo o údaj za 1 konkrétny rok ? Opraviť a spresniť pojmy v texte, či ide iba o užívateľov heroínu alebo o užívateľov heroínu, opiátov a opiodov, napr.: aj o osoby závislé na liekoch s obsahom fentanylu a pod. Obdobne, nie je zrejmé, kto sú užívatelia zo „skupiny kanabis.“ Taktiež je potrebné upraviť text „.. užívalo vňať konope, t.j. marihuanu.“, nakoľko marihuana nie je vňať konope. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.</p> <p>Odôvodnenie: Z pôvodného textu nie je zrejmé, či uvedený údaj zahŕňa iba osoby užívajúce heroín alebo aj užívateľov iných opiátov a opiodov. Taktiež nie je jasné, o aké obdobie ide, t.j. ide o rok 2014, 2015, ... 2020 alebo v období rokov 2013-2020 bolo celkom liečených 774 osôb. Hlavným rozdielom medzi konope a marihuanou je okrem iného najmä prítomnosť a zastúpenie konkrétnych kanabinoidov. Marihuana je bohatá na psychoaktívnu látku δ-9-tetrahydrokanabinol (THC), konopa obsahuje najmä neeuforizujúci kanabidiol (CBD). Oba názvy sa</p>	Z	A	Text upravený

	<p>vzťahujú na rastlinu druhu Cannabis sativa z čeľade konopovité (Cannabaceae). Avšak „technická konopa“ je zdrojom odolných vlákien, výživných semien alebo palivového oleja, „farmakologická marihuana“ sa primárne využíva ako psychoaktívna droga obsahujúca účinnú látku δ-9-tetrahydrokanabinol (THC). Marihuana konzumovaná užívateľmi je zložená z primárne z usušených kvetov, tzv. šišiek a časti listov a stoniek konope (Cannabis sp.). Najdôležitejšou účinnou látkou v tomto prípade je δ-9-tetrahydrokanabinol (THC).</p>			
MVSR	<p>Pripomienka č. 5, str. 8, ods. 6 Pôvodný text: „... 2) údaje o klientoch tzv. nízkoprahových organizácií, ktorých poslaním je prispievať k znižovaniu škodlivých dôsledkov užívania drog...“ Nový text: 2) údaje o klientoch tzv. nízkoprahových organizácií zameraných na osoby užívajúce omamné a psychotropné látky, ktorých poslaním je prispievať k znižovaniu škodlivých dôsledkov užívania drog... Túto pripomienku považujeme za zásadnú. Odôvodnenie: V SR pôsobia v súčasnosti rôzne nízkoprahové organizácie zamerané na rôzne skupiny klientov, napr.: na deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, týrané a zneužívané deti a ženy a pod. Z tohto dôvodu je potrebné špecifikovať osoby, ktoré sú klientami nízkoprahových organizácií, nakoľko napr.: deti a mladiství, klienti nízkoprahového klubu Mixáčik pôsobiaceho pri bratislavskom „Pentagone“ nie sú klientami nízkoprahových organizácií, ktorých poslaním je prispievať k znižovaniu škodlivých dôsledkov užívania drog. Nízkoprahové centrá Mixklub a</p>	Z	A	Text upravený.

	<p>Mixáčik sa venovali priamej, kontaktnej práci s deťmi, mladými ľuďmi a ich príbuznými, vytvárali a realizovali spolu s deťmi rôzne koncepty voľného času, či už skupinovo, alebo individuálne, orientovali sa na doučovanie a prípravu do školy, predškolskej príprave detí a ďalším vzdelávacím, prevenčným a podporným aktivitám. Z uvedeného je zrejmé, že existujú rôzne nízkoprahové organizácie, ich orientácia a klientela je rôznorodá. Z uvedeného dôvodu je potrebné v kontexte tejto správy ich presne definovať.</p>			
MVSR	<p>Pripomienka č. 6, str. 12-13, ods. 4-7 Pôvodný text: „ V roku 2012 vznikla Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru (ďalej len "NAKA PPZ") s cieľom zefektívniť organizáciu a riadenie špecializovaných útvarov. Analýza údajov o cenách drog na čiernom trhu má významnú výpovednú hodnotu o ponuke drog (indikuje rozsah aktivít organizovaných drogových skupín) a o dopyte drog (indikuje rozsah užívateľov drog).“ Nový text: Dňa 1.12.2012 vznikla v rámci reorganizácie PZ Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru (ďalej len "NAKA PPZ"). V rámci jej organizačnej štruktúry boli zriadené samostatné národné jednotky, ktorých primárnou úlohou bolo odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činov v oblasti korupcie, finančných a ekonomických trestných činov, extrémizmu, terorizmu ako aj omamných a psychotropných látok a prekurzorov. V nasledujúcom období sa Národná protidrogová jednotka NAKA PPZ zameriavala na odhaľovanie najzávažnejších prípadov drogovej trestnej činnosti, vrátane</p>	Z	A	Text upravený.

	<p>drogovej trestnej činnosti s medzinárodným prvkom, medzinárodnú spoluprácu s partnerskými zložkami rôznych krajín, medzinárodnými organizáciami na európskej ako aj svetovej úrovni. Taktiež spolupracovala s národnými rezortnými a mimorezortnými partnermi. V hodnotenom období rokov 2013 – 20 sa uskutočnili viaceré organizačné zmeny v štruktúrach NAKA PPZ. Od 1. 10. 2019 pôsobí v organizačnej štruktúre NAKA PPZ protidrogová centrála NAKA PPZ zahŕňajúca oddelenie koordinácie a policajno-colnej spolupráce a oddelenie operatívnej ochrany letísk. V súčasnej organizačnej štruktúre je protidrogová centrála národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru (ďalej len PDC NAKA PPZ) gestorom protidrogovej problematiky v rezorte MV SR. V rámci svojich aktivít sa zameriava na: - zabezpečovanie plnenia úloh vyplývajúcich z európskej ako národnej protidrogovej stratégie boja proti drogám, - spoluprácu s operatívnymi oddeleniami NAKA PPZ a ďalšími zložkami zaoberajúcimi sa bojom proti drogám v rámci organizačnej štruktúry PPZ a MV SR, - koordinačné činnosti a zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 331/2005 Z. z. (§ 5 ods. 2) o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov, - zabezpečenie medzinárodnej spolupráce s orgánmi presadzujúcimi právo, - zabezpečenie medzinárodnej spolupráce na operatívnej úrovni s partnerskými zložkami, - poskytovanie relevantných informácií na národnej ako aj medzinárodnej úrovni, vrátane poskytovania podkladov pre strategické správy Europolu, Eurojustu, UNODC, EMCDDA atď., - odhaľovanie farmaceutickej trestnej činnosti, - zber údajov o cenách omamných a psychotropných látok,</p>			
--	---	--	--	--

	<p>prekurzorov a pre-prekurzorov, - analýzy záznamov o cestujúcich leteckých spoločnosti operujúcich na území Slovenskej republiky pravidelnými leteckými linkami ako aj tzv. „privat jets“, - výkon služobných činností prioritne zameraných najmä na oblasť zásielok, tzv. CARGO, - realizáciu medzinárodných projektov, napr.: CO3DIL, System, Zavedenie nástrojov a metód pre boj proti drogovej a farmaceutickej kriminality a pod., - realizáciu preventívnych aktivít, - legislatívne činnosti, napr.: návrhy noviel zákona 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch a pod. Príslušníci PZ v súvislosti s bojom proti drogám sa na všetkých úrovniach organizačnej štruktúry zameriavajú na plnenie úloh v oblasti znižovania ponuky omamných a psychotropných látok, prekurzorov a pre-prekurzorov, vyšetrovaním drogovej trestnej činnosti a odhaľovaním a rozkladaním organizovaných zločineckých skupín páchajúcich drogovú trestnú činnosť aj v súvislosti s inými bezpečnostnými hrozbami. V súvislosti s činnosťou medzirezortného expertného koordinačného orgánu pre boj so zločinnosťou bola vydaná a schválená Metodika zásahu v prípade výskytu nebezpečných látok pre pracovnú skupinu protichemického zabezpečenia NAKA PPZ. Do Plánu výcviku PPZ na bola taktiež zaradená úloha týkajúca sa špeciálnej chemickej prípravy príslušníkov PZ, v rámci ktorej boli uskutočnené tri inštruktážno-metodické zamestnania. Členovia pracovnej skupiny protichemického zabezpečenia NAKA PPZ, príslušníci UOU PPZ a vybraných útvarov a HaZZ, inštruktori PPÚ OPP KR PZ, MZJ OHCP Sobrance, KEÚ PZ, KCHL CO Jasov a STU Bratislava sa zúčastnili zamestnaní zameraných na</p>			
--	--	--	--	--

	<p>manipuláciu s toxickými, chemickými a rádioaktívnymi látkami, služobné zákroky v laboratóriách na výrobu omamných a psychotropných látok a prekurzorov. Úlohy orientované na znižovanie dopytu po drogách sú v rámci činností PPZ plnené oddelením komunikácie a prevencie PPZ. Taktiež aktivity okresných úradov a okresných úradov pôsobiacich v sídle kraja sa orientujú na prevenciu kriminality a znižovanie dopytu po drogách. Túto pripomienku považujeme za zásadnú.</p> <p>Odôvodnenie: Pôvodný text je nepresný a neúplný, napr.: „... protidrogová centrála NPDJ Prezídia Policajného zboru ...“ nikdy v organizačnej štruktúre NAKA PPZ neexistovala. Taktiež pôvodný text komplexne neuvádza úlohy zabezpečované rezortom MV SR a jeho organizačnými zložkami. Tvrdenie „...Strategickou úlohou MV SR je aj zber údajov o cenách drog na čiernom trhu na území SR, ktoré sú dôležitým zdrojom pre určovanie kvalifikovaných skutkových podstat drogových trestných činov v rámci vyšetrovania drogovej trestnej činnosti....“ je nesprávne, nakoľko zber a analýza informácií o cenách drog omamných a psychotropných látok na tzv. čiernom trhu sú podkladom pre spracovanie odborných vyjadrení k stanoveniu hodnoty zaistených omamných a psychotropných látok, liekov a prekurzorov a tiež anabolických látok. Odborné vyjadrenia sú potrebné pre trestné konanie a sú vyžadované v zmysle § 141 zákona č. 301/2005 Z. z. - Trestný poriadok. Údaje o cenách drog na tzv. čiernom trhu neindikujú „rozsah aktivít organizovaných drogových skupín“ alebo „rozsah užívateľov drog“.</p>			
--	--	--	--	--

MVS	<p>Pripomienka č. 7, celý materiál V rámci celého textu: - opraviť gramatické chyby a preklepy, napr.: str. 23, cieľ 4: „... zabrániť zneužívaniu a obchodovaniu“, „... analýza odpadových vôd v Čistiarniach odpadových vôd...“ a pod., - upraviť formálnu stránku textu, t.j. odseky, typ písma a pod., - upraviť zdroje informácií v súlade s platnou STN ISO 690. Odôvodnenie: V texte materiálu sa vyskytujú viaceré gramatické chyby a preklepy, nepresne uvádzané názvy orgánov a organizácií. Taktiež zdroje, z ktorých sú citované jednotlivé informácie sú nepresné a uvádzané v rozpore s platnou STN ISO 690, napr.: Pôvodný text: „...Správa Asociácie čistiarenských expertov SR, Monitoring psychoaktívnych zlúčenín v odpadových vodách Slovenska za rok 2020. Vypracovali : doc.Ing.Tomáš Mackuľak, PhD.; prof .Ing. Igor Bodík, PhD.; Bratislava 28.2.2021; str.36 „ Správne: MACKUĽAK T., BODÍK I.: 2021. Monitoring psychoaktívnych zlúčenín v odpadových vodách Slovenska za rok 2020. Bratislava: AČE, 2021. 53 s.</p>	O	A	Text upravený
MVS	<p>Pripomienka č.2, str. 7, ods. 2-5 Pôvodný text: „...1.2.1.1. Aktuálna situácia. V popredí záujmu konzumentov sú aj naďalej marihuana a produkty z nej a metamfetamín. Marihuana patrí podľa EMCDDA spolu s metamfetamínom v SR medzi najviac preferované ilegálne drogy (EMCDDA 2017-2020). Väčšina užívateľov je sústredená vo vekovej skupine 16 - 24 rokov a ich počet stále narastá (EMCDDA 2020)9. Marihuana v SR pochádza z dvoch zdrojov, pestovaním na území SR a dovozom</p>	Z	A	Text upravený.

	<p>(predovšetkým z Českej republiky). Podľa údajov dochádza k prvému kontaktu s marihuanou vo veku 12-14 rokov, najnižší vek konzumentov bol zaznamenaný v oblastiach obývaných najmä sociálne znevýhodnenými skupinami obyvateľstva (predovšetkým na východe SR). Metamfetamín - výsledky namerané v odpadových vodách vo vybraných mestách SR ohľadne psychoaktívnej drogy metamfetamín naznačujú, že patrí k najviac užívaným ilegálnym drogám u nás. Je potrebné zdôrazniť, že dominantnosť drogy v našej krajine je už dlhodobá, čo naznačujú aj výsledky jednotlivých správ za obdobie rokov 2013 – 2020, či viaceré EMCDDA správy za posledné roky (EMCDDA 2017- 2020) . Metamfetamín pochádza z dvoch hlavných zdrojov (domáca výroba a dovoz z Českej republiky). Na výrobu sa orientujú najmä medzinárodné organizované skupiny páchatel'ov, nakoľko vzhľadom k rozsahu výroby dochádza medzi skupinami k del'be jednotlivých fáz výroby. Kokaín - z dlhodobého pohľadu (2013-2020) treba poukázať na postupný nárast spotreby v SR. Heroín, opiáty a opioidy - dochádza k poklesu záujmu o heroín, súčasní konzumenti omamných a psychotropných látok (ďalej len "OPL") uprednostňujú látky so stimulujúcim účinkom. Pokračuje záujem o lieky s obsahom opiátov (Tramadol, Tramal a fentanyl - napr. vo forme náplastí). Pokračujúci je trend nezákonných aktivít spojených s NPL. Jedným z najviac mediálne prezentovaných problémov v poslednom období je užívanie "herby" (sušeného rastlinného materiálu postriekaného rôznymi druhmi syntetických kanabinoidov). Syntetické drogy sú najčastejšie dovážané, zakúpené prostredníctvom internetu (Darknetu, s využitím</p>			
--	--	--	--	--

	<p>virtuálnej meny Bitcoinu). Pokračujúci je aj trend obchodovania s liekmi (napr. zneužívaných pre výrobu drog - efedrínu, pseudoefedrínu) “ Nový text: V popredí záujmu konzumentov omamných a psychotropných látok na území SR boli v hodnotenom období marihuana, jej produkty a metamfetamín. Marihuana v SR pochádza z dvoch zdrojov, pestovaním na území SR a dovozom predovšetkým z Českej republiky. Podľa údajov dochádza k prvému kontaktu s marihuanou vo veku 12-14 rokov, najnižší vek konzumentov bol zaznamenaný v oblastiach obývaných najmä sociálne znevýhodnenými skupinami obyvateľstva (predovšetkým na východe SR). Množstvá zaistených omamných a psychotropných látok a počty záchytov uskutočnených represívnymi zložkami potvrdzujú, že metamfetamín patrí spolu s marihuanou k najčastejšie zneužívaným omamným a psychotropným látkam u nás. V súvislosti s metamfetamínom je potrebné zdôrazniť, že ide o dlhodobo sledovaný rast záujmu páchatel'ov ako aj konzumentov tejto drogy v SR, čo potvrdzujú aj rastúce objemy zaisteného metamfetamínu v rokoch 2013 – 2020 . (Uviesť zdroj podľa poznámok pod čiarou uvedených v upravenom texte.) Metamfetamín na území Slovenska pochádza z dvoch hlavných zdrojov, z produkcie na našom území a importu najmä z Českej republiky. V prípade metamfetamínu importovaného z Českej republiky boli kuriérmi a distribútormi nezriedka študenti pochádzajúci zo všetkých regiónov Slovenska študujúci na niektorej z českých vysokých škôl, tzv. pendleri, vodiči zásobovania a pod. Objednávanie a distribúcia metamfetamínu sa tiež presunula do on-line priestoru, pričom na dovoz do SR boli</p>			
--	--	--	--	--

	<p>zneužívané aj poštové a kuriérske služby. Na Slovensko taktiež prichádzali „skúsenejší“ českí „variči“, ktorí tu z pripravených látok pripravili vysoko kvalitný metamfetamín vo väčšom množstve. Často bola časť pripraveného objemu drogy určená ako odmena pre nich, t.j. drogu pripravenú na Slovensku následne previezli a distribuovali v Českej republike. Výrobou metamfetamínu vo väčšom množstve na Slovensku sa zaoberali väčšinou organizované skupiny páchatel'ov. V snahe predísť odhaleniu, bola výroba rozdelená do viacerých cyklov. Po ukončení každého cyklu sa laboratórium na výrobu metamfetamínu sťahovalo na iné miesto. Týmto spôsobom páchatelia dokázali vyrobiť až niekoľko kg metamfetamínu s koncentráciou účinnej látky až do 80%. Z dlhodobého hľadiska, na základe analýzy údajov o počte záchytov, množstve zaistenej drogy ako aj počte žiadateľov o liečbu a analýzy odpadových vôd je možné konštatovať, že v hodnotenom období rokov 2013-2020 nastal v SR nárast záujmu o kokaín. Obchodovanie s kokaínom na území Slovenska bolo v uvedenom období aktivitou organizovaných skupín ako aj menších skupín jednotlivcov užívajúcich kokaín. Importovaný kokaín pochádzal z Holandska alebo Belgicka a koncentrácia sa pohybovala na úrovni cca 80% účinnej látky. Hoci z pohľadu slovenských odberateľov išlo o veľké zásielky v objeme 1 - 2kg, v porovnaní s odberateľmi z iných krajín (Nemecko, Španielsko a iné) išlo o malé množstvá. Dovoz kokaínu na územie Slovenska prebiehal spravidla sprostredkované cez kontaktnú osobu, resp. distribútora z krajín Južnej Ameriky, pričom odber príslušného množstva kokaínu bol vopred zabezpečený. Trestná činnosť v súvislosti s distribúciou</p>			
--	---	--	--	--

	<p>heroínu bola na území Slovenska páchaná organizovanými skupinami, ktoré sa často orientovali aj na nezákonné obchodovanie s inými omamnými a psychotropnými látkami, najmä metamfetamínom. Pri obchodovaní s heroínom vo väčších objemoch zohrávalo Slovensko úlohu skôr tranzitnej a nie cieľovej krajiny. Dôvodom nízkeho záujmu užívateľov o heroín bola tiež aj jeho nízka kvalita pri pouličnom predaji. Dlhodobý pokles záujmu konzumentov o heroín odráža nástup generácie konzumentov, ktorí uprednostňujú látky so stimulujúcim efektom a minimálne invazívny spôsob užívania, t.j. tablety perorálne, šnupanie, fajčenie a pod. Medzi užívateľmi opiátov bol v hodnotenom období zaznamenaný záujem o lieky s obsahom opiátov, napr. Tramadol, Tramal, Tramadol Retard a Tramal Retard a náplastí s obsahom fentanylu, ktoré sú určené na potlačenie strednej až silnej bolesti a pod. Hlavným zdrojom liečiv a látok s anabolickým a iným hormonálnym účinkom boli laboratória pôsobiace mimo územia Slovenskej republiky, ktoré svoje produkty distribuovali predovšetkým prostredníctvom internetového predaja. Do ich distribúcie sa zapojili aj páchatelia, ktorí tieto látky dovážali zo zahraničia a následne ich tu na základe objednávky prostredníctvom rôznych aplikácii v informačných a komunikačných médiách distribuovali. Konzumenti tohto druhu látok neberú do úvahy, resp. si neuvedomujú alebo nepripúšťajú zdravotné riziká vyplývajúce z ich užívania. Okrem de facto neznámeho zloženia a koncentrácie účinnej látky ako aj použitých prísad neakceptujú ani zdravotné účinky a negatívne dôsledky na ich zdravie. Hlavné skupiny nových psychoaktívnych látok tvoria fenyletylamíny, tryptamíny,</p>			
--	---	--	--	--

	<p>piperazíny, katinóny, syntetické kanabinoidy a iné látky (rôzne syntetické alebo rastlinné psychoaktívne látky, ktoré nemusia patriť do žiadnej inej chemickej skupiny), prevažne s entaktogénnymi, stimulačnými či halucinogénnymi účinkami. Obchodovanie so syntetickými drogami a novými psychoaktívnymi látkami prebiehalo v rokoch 2013-2020 obdobným spôsobom ako u iných drog importovaných na Slovensko. Najčastejšie boli dovážané z Holandska, Poľska alebo zakúpené prostredníctvom internetu. Syntetické drogy ako MDMA (extáza) a pod. boli dovážané na Slovensko aj z Českej republiky, hoci zdrojovou krajinou mohlo byť napr. Holandsko. Aj tu sa prejavil efekt zatvárania hraníc a lockdowny v jednotlivých krajinách v roku 2020-2021. Odberatelia, či už priami konzumenti alebo distribútori, sa orientovali na používanie informačných a komunikačných technológií a využívanie kuriérskych a poštových služieb. Nové psychoaktívne látky boli často predávané konzumentom pod všeobecným názvom ako extáza alebo legálna alternatíva kokaínu, metamfetamínu atď. Veľmi populárne boli aj syntetické kanabinoidy, označované v niektorých skupinách užívateľov ako herba, imitujúce účinky marihuany, avšak s výrazne silnejším efektom. V prípade tzv. herby ide o sušený rastlinný materiál postriekaný rôznymi druhmi syntetických kanabinooidov v tekutej forme. Ide o lacnú drogu dovážanú najmä z Maďarska, ktorá bola populárna najmä medzi užívateľmi zo sociálne slabých skupín. Konzumáciu herby užívatelia kombinovali s rôznymi druhmi liekov alebo alkoholu rôznej kvality, čo vyvolávalo rôzne zdravotné ťažkosti u konzumentov. Nebezpečenstvo nových psychoaktívnych látok</p>			
--	---	--	--	--

	<p>spočíva nielen v tom, že napodobňujú účinky „klasických“ omamných a psychoaktívnych látok, ich účinky sú častokrát mnohonásobne silnejšie. Rizikom užívania nových psychoaktívnych látok je aj fakt, že nie sú známe krátkodobé ani dlhodobé účinky ich užívania na ľudské zdravie, spôsob ich eliminácie v prípade predávkovania, ale v mnohých prípadoch ani ich presné zloženie. Okrem priameho ohrozenia života a zdravia konzumentov týchto látok, vysokú mieru rizika predstavovala aj environmentálna záťaž ako dôsledok nelegálnej výroby nových psychoaktívnych látok. Pozostatky z výroby na mieste vo forme nelegálnej skládky, množstvo chemického a iného odpadu znečisťovali, prípadne ohrozovali a priamo ovplyvňovali životné prostredie. Samotný proces výroby je síce technologicky nenáročný, avšak do okolia, ovzdušia a vôd sa uvoľňuje množstvo nebezpečných látok. Vzhľadom na to, že výrobca manipuloval s výbušnými a vysoko horľavými chemikáliami, hrozilo v týchto prípadoch pri nedodržaní technologického postupu mimoriadne vysoké riziko výbuchu a vzniku požiaru. Výrazným faktorom komplikujúcim analýzu trhu s drogami a možnosť efektívneho boja proti fenoménu nových psychoaktívnych látok bol v hodnotenom období internet. Poskytovatelia webhostingových služieb ako aj služieb týkajúcich sa spracovania platieb napríklad v bitcoinoch alebo prostredníctvom platieb paysafe majú sídla v rôznych krajinách. Tento faktor výrazne komplikuje možnosti monitorovania finančných tokov a následné odhaľovanie výrobcov, prepravcov a ďalších článkov v reťazci nezákonného šírenia a spotreby nových psychoaktívnych látok. Nové psychoaktívne látky sú vo väčších</p>			
--	--	--	--	--

	objemoch primárne predávané a distribuované aj prostredníctvom tzv. darknetu. Poznámky pod čiarou: 12. MV SR:2014-2021. Správy o stave a vývoji drogovej scény na území SR. Bratislava: MV SR, 2014-2021 13. MV SR:2014-2021. Správy o stave a vývoji drogovej scény na území SR. Bratislava: MV SR, 2014-2021 14. MV SR:2014-2021. Správy o stave a vývoji drogovej scény na území SR. Bratislava: MV SR, 2014-2021 Túto pripomienku považujeme za zásadnú. Odôvodnenie: Informácie v pôvodnom texte sú neúplné, nepresné, s nesprávne uvedenými zdrojmi.			
OZ Odysseus	Predkladajúci navrhujú nasledovné úpravy v dokumente: II. ZNIŽOVANIE DOPYTU PO DROGÁCH Cieľ 1. Predchádzať užívaniu drog, zlepšiť predchádzanie trestnej činnosti a zvyšovať informovanosť o negatívnych účinkoch drog na občanov a komunity. Priorita 1: Navrhujeme preformulovanie Priority 1. na: Kampane zacielené na vytypované cieľové skupiny, zvyšovanie ich informovanosti v súvislosti s ich potenciálom predchádzať tomu, aby mladí ľudia a iné cieľové skupiny užívali nelegálne drogy a zapájali sa do rizikového správania a do trestnej činnosti / aktivít súvisiacich s trhom s drogami. Navrhujeme preformulovať opatrenia II.1.1.1. a II.1.1.9. - Preformulovanie opatrenia II 1.1.1. na: Zabezpečenie špecifickej prevencie cielennej na rôzne cieľové skupiny : v rámci primárnej prevencie zamerané na majoritnú spoločnosť, v rámci sekundárnej prevencie zacielenú na rizikové skupiny obyvateľstva a v rámci terciárnej prevencie zacielennej na skupiny ľudí, ktoré už majú skúsenosť s legálnymi a nelegálnymi	Z	N	Text pripomienky nekorešponduje s predloženým znením materiálu.

	<p>drogami. - Preformulovanie opatrenia II. 1.1.9. : Poskytnúť účelové dotácie na podporu prevenčných aktivít zameraných na predchádzanie užívania drog a rizikami s tými spojenými a šírenie osvedy. Cieľ: 2. Zlepšiť prístup k možnostiam liečby, ktoré zodpovedajú škále zdravotných a rehabilitačných potrieb osôb, ktoré trpia škodami v dôsledku zneužívania návykových látok. Priorita 1 Navrhujeme doplniť nasledovné opatrenia: Opatrenie: II. 2.1.3 Zabezpečenie dostupnosti substitučnej liečby alebo adekvátnej protidrogovej liečby pre ľudí vo výkone trestu odňatia slobody. Opatrenie: II. 2.1.4 Zabezpečenie dostupnosti substitučnej liečby a protidrogovej liečby pre ľudí so závislosťou od opioidov v každom krajskom meste. Opatrenie II. 2.1.5 Zabezpečenie dostupnosti liečby drogovej závislosti pre pacientov a pacientky s dlhmi na zdravotnej poisťovni. Priorita 3 Navrhujeme doplniť nasledovné opatrenia: Opatrenie: II.2.3.1: Vytvárať podmienky na vznik lôžkových liečebných zariadení a následne možnosti resocializácie pre samoživiteľky/ov matky/otcov s maloletými deťmi , tehotné ženy a predchádzať tak výchove detí v ústavnej starostlivosti. Cieľ 3. Zvýšiť účinnosť intervencie na zníženie ohrozenia a škôd s cieľom chrániť zdravie užívateľov drog a verejnosti Priorita 1 Navrhujeme preformulovať opatrenie II.3.1.1. a pridanie ďalších opatrení nasledovne: Opatrenie II.3.1.1. Rozšíriť dostupnosť špecializovanej prevencie vzniku infekčných, krvou prenosných ochorení u vnútrožilových užívateľov a užívateľiek drog v každom krajskom meste. Opatrenie II. 3.1.2 Poskytnúť účelové dotácie na podporu aktivít znižovania škôd u ľudí, ktorí užívajú drogy. Opatrenie: II.3.1.3 Zabezpečiť dostupnú liečbu a</p>			
--	---	--	--	--

	<p>testovanie na krvou a pohlavne prenosné infekcie pre ľudí, ktorí majú dlhy na zdravotnom poistení. Znižovať stigmatizáciu a predsudky voči ľuďom, ktoré žijú s krvou a pohlavne prenosnými infekciami a zabezpečiť edukáciu personálu, ktorí je v kontakte s touto komunitou. Priorita 5 Navrhujeme doplniť nasledovné opatrenie: II.3.5.1. Zvýšenie dostupnosti Naloxonu na predpis pre cieľovú skupinu injekčných užívateľov a užívateľky opioidov s cieľom zníženia smrteľných predávkovaní v komunitách. Cieľ 4: Vyvinúť vyvážený a komplexný prístup v súvislosti s užívaním drog vo väzeniach (znižiť dopyt a obmedziť ponuku) Bez navrhovaných zmien Vzhľadom na súčasnú situáciu s dotačnou schémou na Ministerstve zdravotníctva zameranou na podporu protidrogových aktivít, ktorej prijímatelia sú z veľkej časti z oblasti primárnej prevencie a podpora nie je rovnomerne vyvážená navrhujeme pridať samostatný Cieľ 5: Cieľ 5. Modifikovať aktuálnu dotačnú schému na podporu protidrogových aktivít. Priorita 1: Podpora 3 kľúčových oblastí boja s drogami: prevencia, liečba a resocializácia, znižovanie škôd. Opatrenie II.5.1.1. Vytvorenie 3 dotačných schém rozdelených podľa účelu na: podpora prevenčných aktivít súvisiacich s drogami, podpora liečby drogových závislostí a resocializácie, podpora aktivít znižovania škôd u ľudí, ktorí užívajú drogy.</p>			
SVSLPRK	<p>V časti 2.1. I. Znižovanie ponuky drog odporúčame rozšíriť rámec priorít o hlbšie zanalyzovanie dostupnosti a užívania psychoaktívnych látok a organických rozpúšťadiel , ktoré z</p>	O	N	<p>Ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za</p>

	dôvodu cenovej dostupnosti a bezproblémového prístupu sú prítomné v zraniteľných lokalitách alebo lokalitách ohrozených chudobou. Hlbšia analýza tohto problému môže prispieť k nastaveniu účinného mechanizmu pomoci a eliminácie počtu ľudí závislých od tohto typu drog.			plnenie uvedených úloh zodpovedné (vid' materiál, bod 6. Harmonogram realizácie), preto je možné pripomienku konzultovať v rámci uvedeného procesu s relevantným subjektom.
SVSLPRK	Navrhujeme aktívne zapojenie zdravotníckych pracovníkov/ pracovníčok - zdravotné sestry pri realizácii opatrení primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie v oblasti prevencie sociálno-patologických javov drogovej závislosti u dospelievajúcej mládeže. Pre zlepšenie tejto situácie odporúčame doplnenie katalógu výkonov ošetrovateľskej starostlivosti v komunitnom ošetrovateľstve o indikáciu edukácie zameranej na elimináciu rizika drogovej závislosti, resp. realizácie ošetrovateľských intervencií zameraných na elimináciu prejavov skorej drogovej činnosti, na základe predošlej ošetrovateľskej diagnostiky a to bez potreby indikácie lekárom.	O	N	Ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné (vid' materiál, bod 6. Harmonogram realizácie), preto je možné pripomienku konzultovať v rámci uvedeného procesu s relevantným subjektom.
SVSLPRK	Stratégia by sa mala rovnako zamerať aj na služby v oblasti prevencie, liečby a starostlivosti osôb pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia a spolupracovať s pomáhajúcimi profesiami pracujúcimi v lokalitách pri identifikácii prítomnosti drogovej aktivity a pri tvorbe a realizácii preventívnych aktivít.	O	N	Ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné (vid' materiál, bod 6. Harmonogram realizácie), preto je možné pripomienku konzultovať v rámci

				uvedeného procesu s relevantným subjektom.
SVSLPRK	V časti 1.2. Východiská pre tvorbu materiálu žiadame doplniť referenčný zdroj, ktorý potvrdzuje dáta o najnižšom veku konzumentov v oblastiach obývaných najmä sociálne znevýhodnenými skupinami obyvateľstva (predovšetkým na východe SR). S poukazom na obsah Správy Asociácie čistiarenských expertov SR, Monitoring psychoaktívnych zlúčenín v odpadových vodách Slovenska za rok 2020 v ktorej sa uvádza informácia o väčšine užívateľov vo vekovej skupine 16-24 rokov zmienka o zmienených oblastiach absentuje. Aj pre lepšie a adresnejšie zacielenie intervencií, a preventívnej činnosti preto považujeme za žiadúce doplniť zdroj informácií o ktorý sa toto tvrdenie opiera.	O	A	Text upravený.
SVSLPRK	V časti Cieľ 6., Priorita 6.2. Podpora práce s osobami, ktoré boli alebo sú v podobnej situácii, odporúčame doplniť prioritu o formy podpory.	O	ČA	Ciele a priority Stratégie budú rozpracované do konkrétnych úloh prostredníctvom akčných plánov jednotlivých rezortov, ktoré sú za plnenie uvedených úloh zodpovedné (vid' materiál, bod 6. Harmonogram realizácie), preto je možné pripomienku konzultovať v rámci uvedeného procesu s relevantným subjektom.

ŠÚSR	Vo vlastnom materiáli v zozname skratiek odporúčame vypustiť skratku "Intrastat", keďže sa už nikde vo vlastnom materiáli táto skratka nevyskytuje.	O	A	Text upravený
-------------	---	---	---	---------------